

Szeretetre vágynak, mint bárk

AUTIZMUS A furcsa viselkedésmód nem szándékos: fejlődési zavarból ered

Mint mindenki más, ők is szeretni akarnak és szeretetre vágynak, csak nem biztos, hogy ezt ki is tudják fejezni. Az autizmus okairól, az autista gyerekek elfogadásáról tartott szakmai rendezvényt Szekszárdon az „Esőmanók” Tolna Megyei Autista Gyermekéért Közhasznú Egyesület.

Steinbach Zsolt

Őszi Tamásné és Bernhardt Krisztina, a Tolna megyei „Esőmanók” egyesület alelnöke a szekszárdi főiskolai kar épületében rendezett konferencián.

Ákos időben kezdett beszélni, de másfél-két éves korára elhagyta a szókincsét. Kezdt furcsán viselkedni: ugyan nem repkedett, nem forgott körbe-körbe, de például nagyon szerette a „büzgéket”, a madzagon lógó játékokat, amiket pörgetni lehetett. Szülei 2,5 éves korában fordultak szakemberhez. Rá egy évre kapták meg a diagnózist: autizmusról van szó. Ákos egy Tolna megyei kisfiú, ma már 7 éves. Nincs egyedül a problémájával, Magyarországon a lakosság kb. egy százaléka él ezzel a fejlődési zavarral.

- A mai tudásunk szerint autizmus esetén az agy fejlődési zavara áll a tünetek hátterében - magyarázta a szekszárdi konferencia egyik előadója, Őszi Tamásné, az Autizmus Alapítvány Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményének igazgatója. - Ma még az autizmust nem tudják megelőzni, gyógyítani. Egyénre szabott, speciális viselkedésterápiával viszont jelentős eredményeket lehet elérni. Az autizmusban érintetteken kívülről nem látszanak az eltérő fejlődés jelei, ugyanúgy néznek ki, mint más emberek, így a furcsa viselkedésüket a kívülállók nehezebben fogadják el. Ezért is fontos a megismerés és a megértés: ez a fajta viselkedésmód nem szándékos, hanem fejlődési zavarból ered.

Ákos kortársaival együtt járt óvodába. Nem volt könnyű neki sem, de a többi gyereknek és az óvónőknek sem: 25 fős csoportban nehezen lehet figyelembe venni egy sajátos nevelési igényű gyermek szükségleteit. A kisfiú nagyon nehezen kommunikál. Számos hétköznapi dolgot, például az étkezést, az öltözködést is speciális módon,

nagy türelemmel, hosszú idő alatt tudták megtanítani neki. Most elsős, az egyik Tolna megyei iskola gyógypedagógiai tagozatára jár, jól fejleszhető.

Őszi Tamásné szerint nagyon eltérő a gyakorlat az egyes iskolákban az autista gyerekek fejlesztése terén. Minél kirívóbbak a viselkedési zavarok, annál valószínűbb, hogy az iskola tehetetlennek érzi magát, és megkéri a szülőt, hogy vigye el máshová a gyereket. Gyakori az is, különösen a kamaszoknál, hogy csúfolják, bántják autizmusban érintett iskolatársukat, aki „más”, mint a többiek. Nem elég a jó szándék, de még a szaktudás sem mindig: megfelelő erőforrások nélkül megoldhatatlan feladat elé kerülhetnek a pedagógusok, különösen a mai „takarékos” időkben. Harminc fős osztályban egy súlyos fejlődési zavarban szenvedő, másképp kommunikáló, speciális programot igénylő gyerekkel külön foglalkozni erőn felüli feladat.

Ákos 4,5 éves kora óta mágnestáblára kirakja az összes szót, amit lát. Fél nap alatt megtanult gépélni, használja a számítógépes egeret, pedig rajzolni

alig tud. 7 évesen, szinte egyik napról a másikra tanult meg biciklizni. Előtte hiába próbálták, nem érdekelte a dolog.

Hogy milyenek a kilátásai, arra még a legtapasztaltabb orvosok sem tudnak válaszolni. Lehet, hogy 9-10 éves korára szinte átlagos szókinccsel és beszédképességgel fog rendelkezni, mert jöhet egy robbanásszerű fejlődés is. De ez nem biztos.

Az autizmusban bármely értelmi képesség és tehetség megjelenhet - szögezte le Őszi Tamásné. A halmozottan sérült emberek is tudnak valamilyen munkát végezni, erre szükségük is van. Az átlagos, vagy átlagon felüli intellektussal bírók bármilyen szakmát elsajátíthatnak, magasra juthatnak a szakterületükön. Mint például az a híres amerikai professzor, aki gyerekkorában az autizmus súlyos tüneteit mutatta.

Ákost szerető, megértő család veszi körül. Megpróbálják az életüket úgy szervezni, hogy „autizmus-barát”, de „többségi-barát” is legyen: alkalmazkodnak Ákos igényeire is, de nem rendelkeznek ennek mindent alá.

Ákos gazdag érzélemvilágú fiú, a családban jól ki tudja mutatni az érzelmeit, puszit küld, mosolyog, kifejezetten vidám gyerek. Tágabb környezetben

viszont már sokkal tipikusabban látszanak rajta az autizmus jelei. - Van, amikor látom rajta, hogy nagyon szeretne úgy közeledni a többiekhez, ahogy tőlük látta, ahogy ők csinálják, de nem képes rá. Néha vannak ilyen pillanatok - fogalmazott a fiú édesanyja.

- Ha nem kell minden nap szoronganunk, ha értelmes dolgokat csinálunk, ha vannak jelentésteremtő emberi kapcsolataink, akkor boldognak érezzük magunkat. Ilyen életet szeretne magának minden ember. Ez autizmusban is biztosítható, de ehhez néha erőteljes védőkörnyezet, speciális ellátás szükséges - állapította meg Őszi Tamásné.

A szakember szerint vannak, akik úgy gondolják, hogy az autizmusban érintettek nem úgy éreznek, nem azokra a dolgokra vágynak, mint minden ember. De ez tévedés: az autizmus megakadályozhatja a belső állapotok kifejezését, illetve más emberek belső állapotainak pontos megértését. Viszont ez nem jelenti azt, hogy ők nem ugyanúgy szeretnek, és nem ugyanúgy vágynak a szeretetre, mint bárki más.